

حماسه همچنان جاری است

ساخت و ژرف ساخت در روایت های عامیانه حماسی

هادی دهقانی یزدلی

(عضو هیئت علمی دانشگاه فرهنگیان)

انتشارات دارما ۱۴۰۰

سرشناسه: دهقانی یزدلی، هادی، ۱۳۵۴
 عنوان و نام پدیدآور: حماسه همچنان جاری است: ساخت و ژرف ساخت در روایت‌های عامیانه حماسی:
 هادی دهقانی یزدلی؛ مدیر هنری حمید اقدسی یزدلی؛ ویراستار میثم رضوانی یزدلی.
 مشخصات نشر: کاشان، نشر دارما، ۱۴۰۰.
 مشخصات ظاهری: ۱۰۸ ص، رقعی.
 شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۶۳۶۲-۹-۹
 وضعیت فهرست نویسی: فیبا
 عنوان دیگر: ساخت و ژرف ساخت در روایت‌های عامیانه حماسی.
 موضوع: فردوسی، ابوالقاسم، ۳۲۹ - ۴۱۶ ق. شاهنامه -- نقد و تفسیر
 موضوع: Criticism and interpretation -- Ferdowsi, Abolqasem. Shahnameh --
 موضوع: شعر فارسی -- قرن ۴ ق. -- تاریخ و نقد
 موضوع: Persian poetry -- History and criticism -- ۱۰th century
 موضوع: شعر حماسی فارسی -- قرن ۴ ق. -- تاریخ و نقد
 موضوع: Epic poetry, Persian -- History and criticism -- ۱۰th century
 شناسه افزوده: اقدسی یزدلی، حمید، ۱۳۶۶
 رده بندی کنگره: PIR۴۴۹۵
 رده بندی دیویی: ۸۱۱/۲۱
 شماره کتابشناسی ملی: ۸۴۸۶۹۷۹

حماسه همچنان جاری است

ساخت و ژرف ساخت در روایت‌های عامیانه حماسی

نویسنده: هادی دهقانی یزدلی

ناشر: نشر دارما

مدیر هنری: حمید اقدسی یزدلی

ویراستار: میثم رضوانی یزدلی

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۶۳۶۲-۹-۹

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۰

شمارگان: ۲۰۰ نسخه

قیمت: ۵۰۰۰۰ تومان

حق چاپ برای ناشر محفوظ است.

کاشان- نشر دارما- ۰۹۱۳۲۶۰۷۲۰۵

فهرست

پیشگفتار / ۹

مقدمه / ۱۱

فصل نخست

زندگی و شخصیت فردوسی / ۲۳

فصل دوم

قهرمان شاهنامه / ۴۳

فصل سوم

شاهان شاهنامه / ۷۹

فهرست منابع و مآخذ / ۱۰۵

پیش‌گفتار

زندگی آدمی در جهان درونی و دنیای پیرامونش بدون خلق و آفرینش روایت‌ها، داستان‌ها و افسانه‌ها امکان‌پذیر نیست. «برهستی» زیستن آدمی را روایت‌ها سبک و تحمل‌پذیر می‌کنند و بدین‌گونه خیال زیستن و هستن، بدون روایت‌ها محال می‌نماید. روایت‌ها تا آن‌جا قدرت و افسون خود را می‌گسترند که فیلسوف نامداری چون ژان پل سارتر، زندگی و مردن آدمیان را در گستره داستان‌ها و روایت‌ها می‌بیند و آلبر کاموی سخت‌منش، رنج عشق‌ورزی خود را در قالب روایت‌های عاشقانه با محبوب خود در میان می‌گذارد.

روایت و داستان‌ها، مُلک نخستین مردم کوچه و بازار است. این ملک در دوره‌های پسین روایت‌گری و روایت‌شناسی به فیلسوفان و روان‌شناسان

به ارث می‌رسد. مهم‌ترین و اساسی‌ترین اندیشه‌ای که یونگ برای سپهر تفکر و درون‌کاوی ما باقی گذاشت، این فهم و دریافت بود که روایت‌های عامیانه از هر دست و گونه‌ای سرشار از نکته‌های باریک و دقیق در شناساندن درون و بیرون آدمی به خویشتن خودمان است.

هنوز بعد از قرن‌ها صدای روایت‌گری فردوسی نه تنها در شاهنامه؛ بلکه در صدا و فرهنگ مردم کوچه و بازار از خرد گرفته تا بزرگ، طنین‌انداز است. کتاب «فردوسی‌نامه» یکی از آثار گران‌بهایی است که طنین و پژواک صدای فردوسی را در قالب روایت‌های عامیانه از زبان مردم کوی و برزن به ما ارزانی می‌کند.

این کتاب از منظر نظریه‌هایی نو همچون ساختارشناسی و اسطوره‌شناسی و با غور و تفحص در کنش و اندیشه و فرهنگ مردم به واکاوی سویه‌های پنهان اندیشه‌ورزی و سیر داستانی روایت‌های عامیانه کتاب فردوسی‌نامه می‌پردازد. در این واکاوی از اشاره‌های آقاییان دکتر تیمور المیر و دکتر محمد ایرانی بهره‌ها برده‌ام. از ایشان سپاس‌گزارم. همچنین سپاس‌نگارنده تقدیم به آقای میثم رضوانی یزدلی است که ویراستاری این کتاب را بر عهده گرفتند و با ذوق و سلیقه خود چاپ این کتاب را پذیرفتند. کتاب حاضر همچون هر اثر دیگری خالی از سهو و خطای مؤلف نیست. نقد و نظر خوانندگان این کتاب مقدمه پرتوش و توان گشتن محتوای بعدی این اثر خواهد بود.

هادی دهقانی یزدلی

کاشان - یزدل - ۱۴۰۰